

14.54x5.55	1/4	עמוד 1	גלובס - כותרת	18/05/2017	58532888-7
IATI לתעשיות מתקדמותקרין מאיר רובינשטיין - מנכ"לית - 54445					

שוק הביומד, תמונת מצב: 1,200 חברות ופריחה של תחום הבריאות הדיגיטלית

יקי ינאי, ראש תחום מדעי החיים באיגוד ההיי-טק הישראלי: "מספר החברות עולה בין היתר משום שיש שיפור בקניין הרוחני במוסדות המחקר ושיפור ביכולת לתרגם אותו לחברות מסחריות" / גלי וינרב, "חדשות", עמ' 24-25

צילום: דיוויד גארב

17.81x31.73	2/4	24	עמוד	כותרת - גלובס	18/05/2017	58532889-8
IATI לתעשיות מתקדמותקרון מאיר רובינשטיין - מנכ"לית - 54445						

המספרים של שוק הביומד בשנת 2016 נחשפים

אקזיטיבים בהיקף חצי מיליארד דולר ויותר השקעות ברפואה מונעת

איגוד ההייטק IATI מפרסם היום נתונים אשר מצביעים על המגמות בתחום תעשיית מדעי החיים • קרנות ההון סיכון מצמצמות את ההשקעה בתחום המכשור הרפואי: "יש היום פחות עניין בשיפור תהליך רפואי מסוים ויותר עניין בשימוש בטכנולוגיות המידע כדי למנוע היווצרות מצבים רפואיים בעיתיים" / גלי וינרב

מכלל התעשייה. סקטור המכשור הרפואי הוא עדיין הגדול ביותר מבחינת מספר חברות - 42% מהחברות בתעשיית מדעי החיים שייכות לתחום זה, ירידה לעומת 53% מהעוגה ב־2014. הירידה בהיקף ההשקעה בתחום המכשור הרפואי ניכרת בשנים האחרונות לצד ירידה בכמות וגודל קרנות ההון סיכון העוסקות בתחום זה. המניע לכך הוא הקונסולידציה של תאגדי ענק שמקטינה את מספר הרוכשים הפוטנציאליים. בנוסף הרוכשים מעדיפים רכישה של חברות בוגרות יותר. הנטייה הזו העלתה את סכום ההשקעה שנדרש בסטארטאפים על מנת להגיע לאקוויט והיא גם מאלצת חברות רבות להציג מכירות בפועל - לרוב בארה"ב - תחום שבו החברות הישראליות מתקשות יחסית.

לדברי ינאי: "גם בעולם, שוק הבריאות הדיגיטלית צומח על חשבון המכשור הרפואי הקלאסי בגלל שינוי בטעמים של הלקוחות, חברות הביטוח ובתי החולים. יש היום פחות עניין בשיפור תהליך רפואי מסוים ויותר עניין בשימוש בטכנולוגיות המידע כדי למנוע היווצרות מצבים רפואיים בעיתיים, ניטור חולה כדי לתת לו טיפול מיטבי בבית החולים וכן המשך ניטור שיאפשר לשלוח את החולה הביתה במהירות האפשרית, שם יש לו את הסיכוי הטוב ביותר להחלים".

כאשר בוחנים את הסכומים שגייס כל סקטור רואים שגם בפרמטר זה תחום המכשור הרפואי הוא הגדול ביותר אך

בהשוואה לחברת תרופות או מכשור רפואי. כמו כן, התחום הזה מושך יזמים ומשקיעים שלא היו מעורבים בחברות מדעי החיים הקלאסיות, כולל גורמים שהם שחקני טווח קצר יותר, גורמים שמתמחים בשיווק לצרכן (אך אינם מנוסים בשיווק למערכת הבריאות) וגם חברות תוכנה שלא מתמחות בהכרח בהנדסת מכשור שמתאים למגע עם גוף האדם. הגורמים הללו הובילו להקמה של חברות בריאות דיגיטליות רבות בשנים האחרונות.

הגידול הזה משפיע גם על החלק היחסי של חברות הדיגיטל מסך חברות מדעי החיים בארץ. הסקטור מהווה כ־16% מכלל תעשיית מדעי החיים בארץ מבחינת מספר חברות (215 חברות), כאשר גם חברות התרופות מהוות כ־16%

בעשור האחרון. לפני כעשור פעלו בישראל כ־800 חברות ואילו כיום יש יותר מ־1,200 חברות. בעשור האחרון הוקמו 110-140 חברות כל שנה, למעט ב־2016 שבה הוקמו כ־90 חברות בלבד. גם קצב סגירת החברות - כ־62 בשנה ממוצעת - פחת ב־2016, ובשנה זו נסגרו רק 23 חברות. ינאי: "מספר החברות עולה בין היתר משום שיש שיפור בקניין הרוחני במוסדות המחקר ושיפור ביכולת לתרגם אותו לחברות מסחריות, בזכות הצטברות של כוח אדם מיומן ביזמות של חברות בתחום זה".

הסבר נוסף לעלייה במספר החברות הוא ההתפתחות של תחום הבריאות הדיגיטלית, שנחשב לחלק מסקטור מדעי החיים. חסמי הכניסה להקמת חברות בתחום הבריאות הדיגיטלית נמוכים משמעותית

תעשיית מדעי החיים בישראל סבלה בשנתיים האחרונות מהאטה מתונה לעומת תעשיית מדעי החיים העולמית. חלון ההנפקות בנאסד"ק נסגר בשנים 2015-2016 אולם קרנות ההון סיכון הצליחו לגייס קרנות המשך ולממן את פעילות הדור הבא של החברות המבטיחות. מספר החברות הכולל בתעשייה צמח, בעיקר הודות לפריחה של תחום הבריאות הדיגיטלית. התחום שנחלש בשנתיים האחרונות הוא המכשור הרפואי שהיה "הלהיט החם" בעבר. תחום המכשור הרפואי מספק עד היום את האקוויטים המרשימים ביותר של תעשיית מדעי החיים, אולם השינויים שעוברת התעשייה העולמית פגעו בו. למרות שהתחום התכווץ הוא עדיין הגדול ביותר יחסית, אך גם ה"חנוק" ביותר. מגמות אלה עולות מתוך דו"ח נרחב שפרסם איגוד IATI, האיגוד הישראלי לתעשיות מתקדמות בנייהולה של קרין מאיר רובינשטיין. יקני ינאי, ראש תחום מדעי החיים ב־IATI ומנכ"ל משותף בחברת התרופות פלוריסטם, אמר היום כי "את הדו"ח האחרון הוצאנו לפני כשנתיים, ולכן חשנו שהגיע הזמן לדו"ח נוסף. בחודשים הקרובים, IATI צפויה לעבוד את הדו"ח, ולהיעזר בו בעבודה מול גופים מוסדיים בישראל ומול הממשלה, כדי לשפר עוד יותר את התעשייה".

1,200 חברות

על פי הנתונים בדו"ח, מספר החברות בתחום מדעי החיים בישראל צומח באופן עקבי

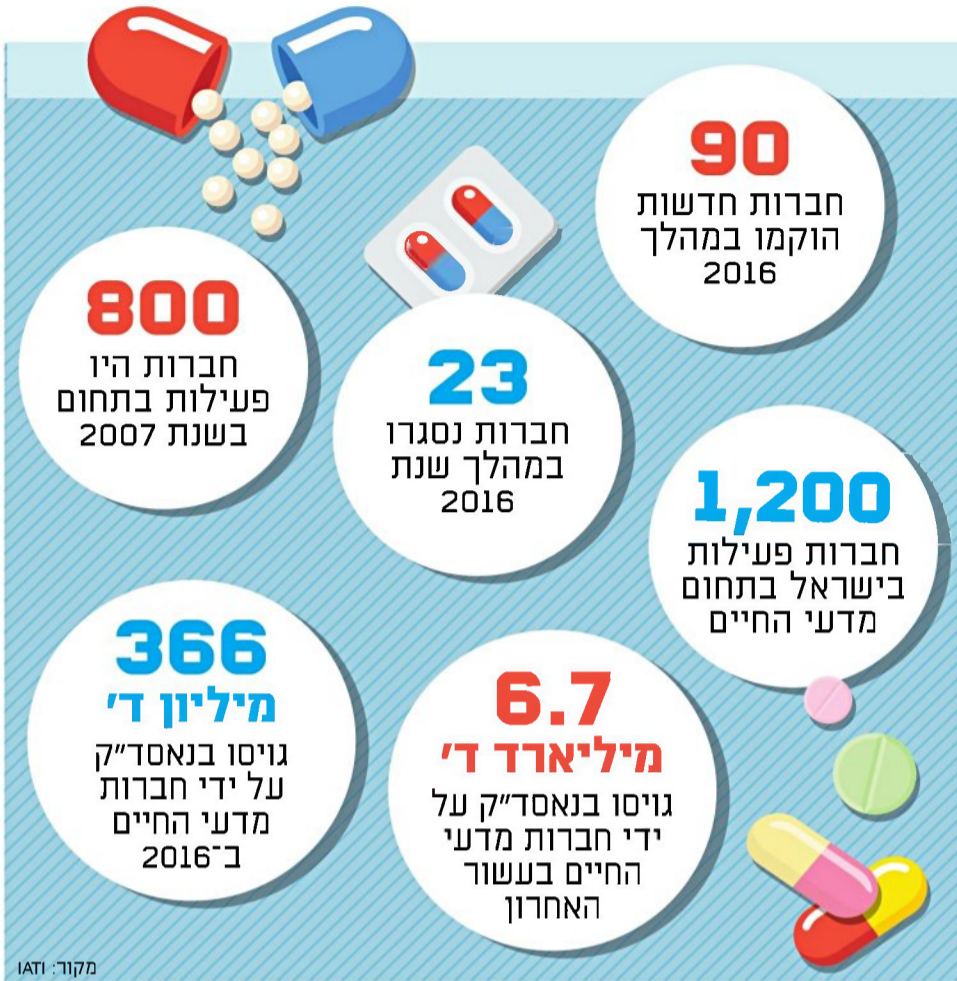
לחץ כלל עולמי

תעשיית הביומד העולמית נמצאת היום בלחץ שמגיע מצד הממשלות וחברות הביטוח, שהן המשלמות בפועל עבור החדשנות הרפואית. חלקה העולה של הרפואה בתל"ג מטריד את משלמי המיסים ואת הממשלות, וכתוצאה מכך המשלמים מחבקים פחות את החדשנות בתחום ומתגמלים פחות את ההשקעה בו. עם זאת, עדיין יש מקום לטכנולוגיות שחוסכות עלויות וכן טכנולוגיות פורצות דרך שמציעות מהפכה אמיתית בתחום הרפואי.

נראה כי בשנים הקרובות התעשייה תמשיך לצמוח אם תשכיל לפעול במישורים הבאים: פריצות דרך מדעיות, בעיקר כאלה הקשורות במחלות הנפוצות של הגיל השלישי; התאמה אישית של מוצרים ומעבר למודלים של תגמול על בסיס הצלחה; שימוש בכלי ניתוח מידע חדשים כדי לשפר ולייעל את תהליכי פיתוח התרופות והורדת מחירים ופיתוח מוצרים וטכנולוגיות החוסכים בעלויות למערכת הבריאות.

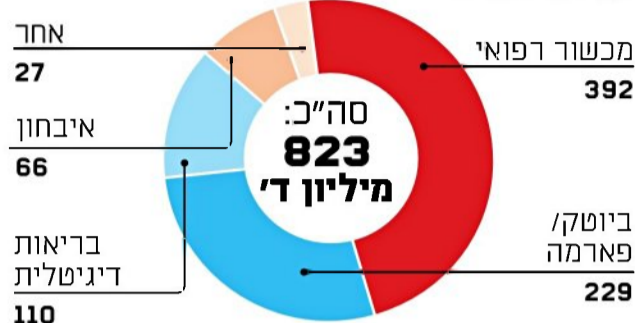
● גלי וינרב

23.43x31.97	3/4	עמוד 24	כותרת - גלובס	18/05/2017	58532891-1
IATI לתעשיות מתקדמות קרין מאיר רובינשטיין - מנכ"לית - 54445					

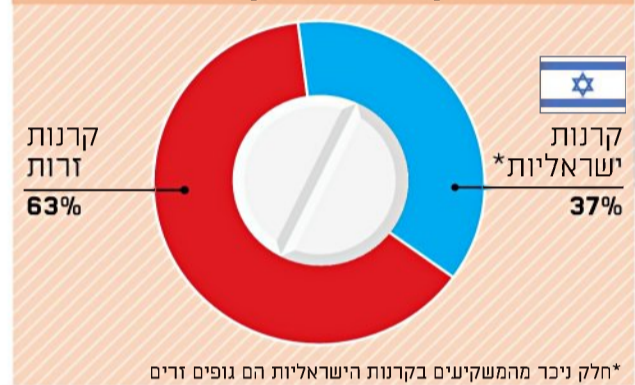

המספרים של תעשיית הביומד

הגיוסים של חברות מדעי החיים בשנת 2016 במיליוני דולרים

פילוח ההשקעות לפי מקור

יקי ינאי, ראש תחום מדעי החיים ב-IATI, האיגוד הישראלי לתעשיות מתקדמות ומנכ"ל משותף בחברת התרופות פלוריסטם, התייחס היום לנתונים ואמר כי "את הדו"ח האחרון הוצאנו לפני כשנתיים, ולכן חשנו שהגיע הזמן לדו"ח נוסף. בחודשים הקרובים, IATI צפויה לעבוד את הדו"ח, ולהיעזר בו בעבודה מול גופים מוסדיים בישראל ומול הממשלה, כדי לשפר עוד יותר את התעשייה"

יקי ינאי, IATI. דו"ח נרחב

חברת MIS. האקזיט הגדול של שנת 2016. צילום: גיל ארבל

מתקציב המדע. במסגרת תוכנית החממות, מהוות חברות מדעי החיים כ-40% מהחברות (30% מכשור רפואי ו-10% פארמה). תעשיית הביומד הייתה מאז ומתמיד תעשייה של חברות נתמכות הן סיכון שרק חלקן מצליחות להתבסס עצמאית. כיום, רק כ-38% אחוזים מחברות הביומד רושמות הכנסות, ורק 5% רושמות הכנסות יציבות ומשמעותיות.

התעשייה התבגרה

כאשר בוחנים את השלבים בהם מושקע הכסף ניתן לומר כי תעשיית מדעי החיים בישראל מתבגרת. ההשקעות בחברות בשלב ההכנסות היוו 40% מכלל ההשקעות בחברות מדעי החיים ב-2016, במקביל לירידה קלה בהשקעות בשלב הסיד. היקף הגיוס הממוצע בחברה צמח כאמור, וגיוסים של 20 מיליון דולר ומעלה היוו 55% מהגיוסים בתחום. יציצו כי לא כל הגיוסים בהיקף של 20 מיליון דולר היו דווקא עלה. השקעות ההון סיכון בתחום מדעי החיים היוו ב-2016 כ-20% מכלל ההשקעות הון הסיכון בהיי

מיליון דולר בלבד לחברות מדעי חיים ישראליות, בשל שינוי בתנאי השוק. אולם ב-2017 נראה כי השוק נפתח שוב וכבר בוצעה הנפקה של חברת מדעי חיים חדשה אחת בבורסה, יורוג'ן (Urogen). מספר חברות נערכות לגיוס בהמשך השנה. גם בשוק ההון בתל אביב קיימת פעילות בתחום מדעי החיים, אף שכבר כמה שנים לא בוצעו בו הנפקות של חברות ישראליות (הגל האחרון היה ב-2010, ומאו בוצעו רק כשתי הנפקות נוספות בסקטור זה, אם לא כוללים את הרישום הכפול לבורסה בתל אביב של שלוש חברות אמריקאיות ב-2015). ככל זאת, ב-2016 גויסו 108 מיליון דולר לחברות מדעי חיים בבורסה בתל אביב. סכום זה גויס על ידי חמש חברות בלבד, מתוך כ-60 חברות מדעי חיים הנסחרות בבורסה בתל אביב. אפיק נוסף למימון הוא רשות החדשנות, לשעבר משרד המדען הראשי. תוכניות שונות של המדען הראשי השקיעו 448 מיליון שקל בחברות מדעי החיים. הסכום מהווה 28%

בצורה משמעותית. חלקן של כל קרנות ההון סיכון בהשקעה במדעי החיים ב-2016 עמד על 470 מיליון דולר (57%). גורמים זרים אחרים מלבד גורמי הון סיכון המשקיעים בתעשיית מדעי החיים בישראל, הם קרנות פרייבט אקוויטי, חברות סיניות - פיננסיות ותעשייתיות וכן המשקיעים בחממות הטכנולוגיות. מקור מימון נוסף עבור חברות הביומד הוא השווקים הציבוריים. חברות מדעי החיים הישראליות גייסו בעשור האחרון כ-6.7 מיליארד דולר בנאסד"ק, בעיקר בשנות השיא 2014 ו-2015, כשב-2014 גויסו 1.9 מיליארד דולר בנאסד"ק לחברות מדעי החיים הישראליות, כולל גיוסי המשך, ואילו ב-2015 גויסו 1.7 מיליארד דולר. ככל אחת מן השנים הללו עבר היקף הגיוס בנאסד"ק באופן ניכר את ההיקף הכולל של השקעות הון הסיכון בחברות מדעי החיים הישראליות. ההשקעות התפוררו בין מספר קטן יחסית של חברות, לרוב בשלבי פעילות יותר מאוחרים. ב-2016 גויסו בנאסד"ק 366

טק בישראל. במהלך העשור האחרון השיעור הממוצע של מדעי החיים מתוך כלל סקטור ההייטק עמד על 20%-30%. מתוך כך כל ההשקעה במדעי החיים בישראל, כ-13% הושקעה על ידי קרנות הון סיכון ישראליות. ההשקעה של הקרנות הללו צמחה באופן מתון בשנים האחרונות, לעומת צמיחה חדה הרבה יותר של השקעות על ידי גורמים אחרים. מלבד קרנות הון סיכון, משקיעים בחברות מדעי החיים הישראליות גורמים ישראלים נוספים כגון מוסדיים ישראלים המשקיעים בחברות ציבוריות, חממות, אנג'לים וחברות קיימות המשקיעות בחברות צעירות (נדיר). כך כל ההשקעה של משקיעים ישראלים (כולל הקרנות) בחברות מדעי החיים הישראליות, עמד על 312 מיליון דולר ב-2016, כ-37% מההשקעה הכוללת בחברות ביומד בישראל, בעוד גורמים זרים השקיעו את השאר (63%). נציין כי קרנות הון סיכון הישראליות מגייסות חלק משמעותי מן ההון שלהן בחו"ל, כך שהנתח האמיתי של המשקיעים הזרים גבוה יותר

הצומח פחות. חברות מכשור רפואי פרטיות גייסו ב-2016 כ-390 מיליון דולר, קרוב למחצית מהגיוסים בתחום מדעי החיים, אך ירידה של 25% לעומת 2015 (שהייתה שנת שיא בתחום). חברות בריאות דיגיטלית גייסו 110 מיליון דולר, כמעט כפול מבשנה שעברה, גבוה משמעותית ביחס לממוצע של העשור האחרון. וכ-13% מסך כל הגיוסים בתחום. חברות תרופות גייסו 230 מיליון דולר, כ-30% מהתחום וירידה של 30% לעומת 2015.

ירידה ביחס לשיא

ב-2016 הושקעו 823 מיליון דולר ב-132 חברות פרטיות בתחום מדעי החיים. מדובר בירידה קלה של כ-15% בהיקף ההשקעה הכוללת בתחום לעומת 2015 שהייתה שנת שיא, אך עדיין מדובר בנתון הטוב ביותר בעשור האחרון, למעט 2015. מספר החברות המגייסות פחת אך היקף הגיוס של כל חברה דווקא עלה. השקעות ההון סיכון בתחום מדעי החיים היוו ב-2016 כ-20% מכלל ההשקעות הון הסיכון בהיי

13.3x13.42	4/4	עמוד 25	גלובס - כותרת	18/05/2017	58532890-0
IATI לתעשיות מתקדמותקרין מאיר רובינשטיין - מנכ"לית - 54445					

משמעותי לטובה לעומת 2015 בה נרשם אקזיט אחד של 95 מיליון דולר בלבד (CCam) אולם זו ירידה יחסית בכמות האקזיטים הגדולים לעומת שנות הזוהר של התעשייה בתחילת שנות ה-2000. חברות דיגיטל מוקמות בישראל בקצב של כ-30-40 בשנה. כ-70% מהחברות בתחום זה הן קטנות, עם פחות מ-10 עובדים. רק 5% הן חברות מבוססות המעסיקות 50 עובדים ומעלה. כמחצית מן החברות מפתחות אפליקציות לניהול הבריאות המשוקות ישירות לצרכן. תחומים חמים נוספים הם ניתוח מידע רפואי (לרוב מדובר בחברות ביג דאטה לתחום הרפואי) וניהול תהליכים בבתי חולים וקליניקות. תת-התחום שמשך את היקף ההשקעה הגדול ביותר הוא כלים להתאמה אישית של מוצרים ותהליכים רפואיים. הקרנות המובילות בהשקעה בתחומים הללו הן: טריוונצ'רס, אורבימד, ליון-בירד, פירסט טכנולוגיות (של אורן פירסט), קרן לונגטק הסינית והוריוונס של לי קה שינג ההונג-קונגי. ●

החזקות, JJDC (קרן ההון סיכון של תאגיד ג'ונסון אנד ג'ונסון), ומועדון האנג'לים Ourcrowd.

אקזיט אחד גדול

היקף האקזיטים ב-2016 בתחום מדעי החיים עמד על 528 מיליון דולר. בסך הכל בחמש השנים אחרונות נמכרו חברות מדעי חיים ישראליות ב-4 מיליארד דולר. ההשקעה הכוללת בסקטור הייתה גבוהה מכך, כלומר מי שהיה משקיע בתקופה זו בכל חברת מדעי חיים שהוקמה בישראל, היה רושם תשואה שלילית. כאמור, שוק המכשור הרפואי זוכה לפחות השקעות מבעבר בשנים האחרונות, אולם ההשקעה הגבוהה בתחום זה בעבר הניבה פירות וב-2016 האקזיטים בתחום המכשור הרפואי הניבו 77% מסך כל כספי האקזיט בתחום מדעי החיים. רק אחד האקזיטים של 2016 יכול להיחשב כאקזיט גדול – הרכישה של MIS על ידי דנטספליי ב-375 מיליון דולר. גליל מדיקל, שנמכרה ב-110 מיליון דולר ל-BTG הבריטית היא הבאה בתור. זהו שינוי

כתוצאה ממספר גורמים: כניסת המשקיעים הסיניים, שלרוב משקיעים סכומים גדולים; ההפנמה בקרב החברות כי דרושים סכומי כסף משמעותיים כדי לפרוץ דרך בתחם מדעי החיים, ולכן חברות אלה יוצאות מלכתחילה לסכבים גדולים יותר. המיסורים ומשקיעי הסיד מוכנים לספוג דילולים משמעותיים יותר בשביל הסכום הנכון. גורם נוסף שהגדיל את סבבי הגיוס בחברות הצעירות הוא ההקמה של חממות טכנולוגיות המנוהלות על ידי זכיינים חזקים, אשר תומכים בחברות המבטיחות מבין אלה הבוגרות מן החממות. דווקא עבור חברות בשלב הסיד, גדל מספר הסכבים והיקף ההשקעה בכל סכב יירד. ניתן ליחס זאת בין היתר לעליית חלקן של חברות הדיגיטל בתמהיל המגייסות. חברות אלה זקוקות בשלב ההקמה למימון בסכום נמוך יותר מחברות תרופות או מכשור רפואי. הקרנות הפעילות ביותר מבחינת מספר העסקאות שבוצעו ב-2016, היו אובימד, פונטיפקס, ארקין